

Samråd i Folketingets
Fødevareudvalg den 22.
februar 2006

Det talte ord gælder.

Talepunkt til samråd AD-AI om handlingsplan for effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen

Samrådsspørgsmål:

AD. Vil ministeren redegøre for den samlede reduktion i antallet af kontrolbesøg hos slagtere, bagere og restauranter ifølge de nye retningslinjer i handlingsplanen for effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen, jf. FLF alm. del – bilag 243?

AE. Kan ministeren bekræfte, at det samlede overblik over virksomhederne vil blive reduceret, når antallet af kontrolbesøg bliver reduceret, og at den generelle indsigt i forholdene hermed bliver reduceret jf. de nye retningslinjer i handlingsplanen for effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen, jf. FLF alm. del – bilag 243?

AF. Kan ministeren garantere, at fødevaresikkerheden ikke forringes, når antallet af kontrolbesøg reduceres jf. de nye retningslinjer i handlingsplanen for effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen, jf. FLF alm. del – bilag 243?

AG. Er ministeren enig i, at den præventive effekt reduceres, når antallet af kontrolbesøg reduceres jf. de nye retningslinjer i handlingsplanen for effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen, jf. FLF alm. del – bilag 243?

AH. Mener ministeren, at Smileyens troværdighed kan holde til, at der fremover kun gennemføres en kontrol om året de nye retningslinjer i handlingsplanen for effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen, jf. FLF alm. del – bilag 243?

AI. Kan ministeren bekræfte, at en af årsagerne til at, at antallet af kontrolbesøg reduceres er, at der er i de senere år er gennemført millionbesparelser på fødevarekontrollen?

AD

Vil ministeren redegøre for den samlede reduktion i antallet af kontrolbesøg hos slagtere, bagere og restauranter ifølge de nye retningslinjer i handlingsplanen for effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen, jf. FLF alm. del – bilag 243?

Udvalget har ved samrådsspørgsmål AD til AI bedt mig om at uddybe betydningen af min handlingsplan om effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen.

Formålet med handlingsplanen er en omlægning af fødevarekontrollen til et bedre system end før.

Der flyttes ressourcer fra rutinekontrol af virksomheder med styr på tingene til en målrettet indsats mod problemvirksomheder og problemområder.

Fra detailvirksomhederne med glade smileys vil ca. 4600 tilsyn blive konverteret til andre kontrolaktiviteter. Det drejer sig om 7,5 procent af de ca. 61.000 årlige tilsyn.

Tilsynene tages fra den meget store kreds af virksomheder, der sidste år fik mindst to tilsyn – og nok så væsentligt - opnåede glade smileyer.

Hertil kommer en øget fleksibilitet i den nye kontrolinstruktion til regionerne, så kontrollen lokalt kan flytte tilsyn imellem virksomhederne for i endnu højere grad at sætte ind, hvor behovet er størst.

Før var det sådan, at en købmand skulle have ét tilsyn om året og en restaurant to. Men hvem siger, at der ikke kan findes eksempler på at det er det modsatte der er behov for, så købmanden får to og restauranten ét tilsyn?

Jeg kan derfor ikke svare præcis på, hvor mange tilsyn, der flyttes fra henholdsvis bagerie, slagtere og restauranter. Det afhænger nemlig af den enkelte virksomheds evne og vilje til at overholde reglerne og dermed behovet for kontrol. Det kan jo være forskelligt fra landsdel til landsdel og fra branche til branche.

Men jeg kan slå fast, at der fortsat vil være en bundlinie, så kontrollen kommer med regelmæssige mellemrum i alle virksomheder.

AE

Kan ministeren bekræfte, at det samlede overblik over virksomhederne vil blive reduceret, når antallet af kontrolbesøg bliver reduceret, og at den generelle indsigt i forholdene hermed bliver reduceret jf. de nye retningslinjer i handlingsplanen for effektivisering af fødevarer- og veterinærkontrollen, jf. FLF alm. del – bilag 243?

Hos de virksomheder, hvor der sker en reduktion i antallet af tilsyn, vil der fortsat være mindst ét besøg om året.

Vi har ca. 46.000 detailvirksomheder i Danmark og jeg må afvise bekymringen for, at vi nu pludselig mister overblikket, fordi ca. 4600 tilsyn erstattes af andre kontrol- og tilsyns aktiviteter. Der er jo ikke tale om, at vi holder op med at komme jævnlige i virksomhederne. Tværtimod det gør vi fortsat.

Det har også været oppe, at ejerskifter er en svaghed i den nye model, fordi vi ikke kommer så ofte længere. Argumentationen går på, at der skulle gå længere tid, før vi måtte opdage en eventuel dårligere standard hos en ny ejer.

Igen vil jeg minde om, at der kun er tale om 4600 tilsyn og det er i langt færre af disse virksomheder, hvor der er foretaget ejerskifte.

Et ejerskifte vil normalt ikke give anledning til problemer.

I de tilfælde, hvor en ny ejer vil lave grundlæggende om i virksomheden, skal der ske en nygodkendelse. I den forbindelse vil fødevarekontrollen komme på besøg.

Men jeg har bedt Fødevarestyrelsen om at lave stikprøvevis kontrol i forbindelse med ejerskifter blandt de virksomheder, som får reduceret kontrollen. På den måde vil vi få afklaret, om der overhovedet er et problem. Hvis det er tilfældet vil vi naturligvis sætte ind overfor det.

AF

Kan ministeren garantere, at fødevarerikkerheden ikke forringes, når antallet af kontrolbesøg reduceres jf. de nye retningslinjer i handlingsplanen for effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen, jf. FLF alm. del – bilag 243?

Udvalget spørger, om jeg kan garantere, at fødevarerikkerheden ikke forringes med den nye handlingsplan.

Fødevarerikkerhed handler i høj grad om virksomhedernes evne og vilje til at leve op til deres ansvar for, at maden er sikker. Det skal virksomhederne til enhver tid kunne dokumentere i deres egenkontrol.

Jeg mener, at den nye handlingsplan vil resultere i en mere målrettet og behovsorienteret kontrol. Det forventer jeg naturligvis også vil give en positiv effekt i form af højere fødevarer sikkerhed. Det er jo det, der er meningen med handlingsplanen.

Vi lever i en verden med stigende globalisering og mere og mere af den mad, vi køber, kommer fra udlandet.

Herhjemme har vi i mange år haft et glimrende samarbejde mellem erhvervslivet og myndighederne, så vi har kendt til udviklingen og dermed problemerne i primærproduktionen.

Vi har derfor kunnet iværksætte handlingsplaner til bekæmpelse af f.eks. salmonella.

Det er mange penge, der er ofret på at forbedre sikkerheden i danske fødevarer, og indsatsen skal naturligvis fortsætte. Netop ved at overvåge forekomsten af sygdoms-

fremkaldende bakterier i primærproduktionen, vil det være muligt at udpege problemområder på et tidligt tidspunkt og på den baggrund foretage de nødvendige tiltag.

Men vi kan ikke på samme måde øve indflydelse på vilkårene i produktionen i lande udenfor EU, ja faktisk heller ikke indenfor EU, som flere sager sidste år illustrerede.

Når en væsentlig del af problemerne med fødevarer sikkerheden stammer fra importerede varer, er det vigtigt, at vi agerer i forhold til den viden.

Derfor er det også fornuftigt at se på, hvordan kontrolsystemet kan tilpasses til en situation, hvor vi ikke på samme måde kan forudse, hvor den næste risiko opstår. Og derfor vil nogle af de frivillige ressourcer blive sat ind på kontrolkampagner rettet mod engrosvirksomheder, som importerer varer og på en kampagne, der går på kontrollen med sporbarhed.

Det er klart mest effektivt, når vi kan nå at stoppe de problematiske fødevarer på engrosniveauet inden de når ud i butikkerne, restauranterne og kantinekøkkenerne og dermed ud til forbrugerne.

Øget kontrol med importerede fødevarer er netop et af hovedformålene med handlingsplanen.

Så jo, jeg vil gerne garantere, at handlingsplanen i sig selv ikke vil forringe fødevaresikkerheden. Herved skabes en dynamisk system så vi kan sætte ind der hvor der er problemer. Det er fuldstændig vanvittigt at fastholde et statisk system.

AG

Er ministeren enig i, at den præventive effekt reduceres, når antallet af kontrolbesøg reduceres jf. de nye retningslinjer i handlingsplanen for effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen, jf. FLF alm. del – bilag 243?

Et meget væsentligt mål med kontrollen er den præventive effekt, og der er derfor grund til regelmæssig kontrol i butikker og restauranter.

Men når vi taler reduktion, skal vi hele tiden huske på, at der er ca. 46.000 detailvirksomheder i Danmark og fra ca. 10 procent af

dem tager vi et tilsyn og konverterer ressourcerne til andre kontrolaktiviteter. Som nævnt også til kampagner målrettet f.eks. importører og jo dermed også til kontrol i virksomhederne.

Og den præventive effekt vil da gøre mere nytte i problemvirksomhederne end i de 10 procent med glade smileyer over en længere periode.

Alt andet lige må den præventive effekt blive højere, når dem, der ikke har styr på tingene ved, at vi i højere grad går efter dem.

Der er derfor ikke grund til bekymring for kontrollens forebyggende virkning.

AH

Mener ministeren, at Smileys troværdighed kan holde til, at der fremover kun gennemføres en kontrol om året de nye retningslinjer i handlingsplanen for effektivisering af fødevare- og veterinærkontrollen, jf. FLF alm. del – bilag 243?

Smiley'ens troværdighed ligger mig meget på sinde.

Og Smiley'en har ganske rigtigt en meget stor troværdighed – både hos forbrugerne og virksomhederne.

I den seneste analyse fra 2004 svarer 94 % af forbrugerne, at de kender ordningen – og 95 % af dem synes, at smiley'en er en god eller en meget god idé. 81 % svarer, at de ville vælge en restaurant fra, hvis den havde en dårlig smiley.

Også virksomhederne er tilfredse – 83 % af dem synes, smileyen er en god idé. Og 84 % svarer, at de har fået en retfærdig smiley. Rigtigt mange af virksomhederne gør sig ekstra anstrengelser for at få den glade smiley – i butikken og på Internettet.

De ændringer, vi nu gennemfører, har selvfølgelig ikke til formål at svække troværdigheden – hverken hos forbrugerne eller hos virksomhederne.

Jeg har overfor Fødevarestyrelsen pointeret, at der skal følges op overfor butikker og restauranter, der får en lige mund eller en sur smiley.

Jeg ved, at flere af supermarkedskæderne

simpelthen har en fast praksis om at bestille genbesøg, hvis de mod deres forventning ikke har fået en glad smiley.

Forbrugere og virksomheder vil derfor opleve, at der sker en mere konsekvent opfølgning over for de virksomheder, der ikke kan eller vil følge reglerne.

De virksomheder, som kommer ned på ét tilsyn om året, er jo ikke de, der har fået dårlige smiley'er. Det er dem, der har de glade. Og fødevarerikkerheden bliver da ikke større af, at de får mange tilsyn og mange glade smiley'er.

Konklusionen kan kun være, at de ændringer, der nu indføres påvirker troværdigheden i positiv retning, da de styrker fødevarerikkerheden.

AI

Kan ministeren bekræfte, at en af årsagerne til at, at antallet af kontrolbesøg reduceres er, at der er i de senere år er gennemført millionbesparelser på fødevarekontrollen?

Jeg vil slutte af med at nævne, at der bruges ligeså mange ressourcer og ligeså meget tid på kontrollen i Fødevarestyrelsen i 2006, som i 2005.

Handlingsplanen er således ikke et udtryk for besparelser, men et udtryk for mine bestræbelser på at få en mere effektiv fødevarerkontrol – til gavn for fødevarer sikkerheden og for forbrugerne.